

Cochleair implantaat: elektrische stimulatie van de gehoorzenuw

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
HOE WERKT EEN COCHLEAIR IMPLANTAAT?	4
WIE KOMT IN AANMERKING VOOR DE TERUGBETALING VAN EEN CI?	5
VOORONDERZOEKEN	6
DE INGREEP	7
REVALIDATIE EN NAZORG	7
Fitting: technische afstelling	
Gehoortraining en logopedie	
VOORSTELLING TEAM	10
CONTACTGEGEVENS	11

Deze brochure geeft u meer uitleg over de behandeling met een cochleair implantaat (CI) in UZ Leuven. U kunt hier rustig de informatie nalezen over de onderzoeken, de behandeling en de nazorg die bij deze ingreep komen kijken. Vóór de ingreep voorzien we in ieder geval ook gesprekken waarin u meer uitleg krijgt van de chirurg, de audioloog, de logopedist, de sociaal werker en de psycholoog.

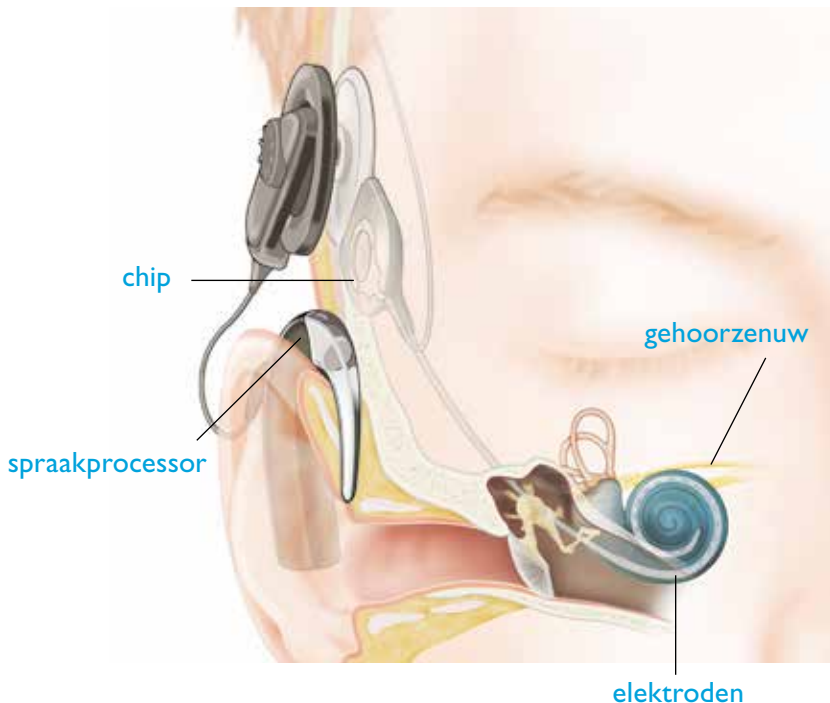
Achteraan deze brochure vindt u alle leden van het multidisciplinaire team dat instaat voor uw behandeling en revalidatie. Hebt u nog bijkomende vragen, aarzel dan niet om die aan hen voor te leggen.

Het CI-team van de dienst neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie

HOE WERKT EEN COCHLEAIR IMPLANTAAT?

Bij mensen die normaal horen, gaat het geluid via de gehoor-gang en het middenoor naar het slakkenhuis. Daar geven zintuigcellen (haarcellen) elektrische signalen door aan de gehoor-zenuw en de hersenen.

Wanneer de haarcellen in het slakkenhuis beschadigd zijn, kan een cochleair implantaat (CI) rechtstreeks de gehoorzenuw elektrisch stimuleren. Het slakkenhuis heet ook wel 'cochlea', vandaar de naam 'cochleair implantaat'.

Een CI bestaat uit een inwendig en een uitwendig deel. De twee delen worden bij elkaar gehouden door magneten. De microfoon van het uitwendig deel vangt het geluid uit de omgeving op en stuurt het door naar de spraakprocessor. Daar gebeurt de analyse en de verwerking van het geluid tot een code. Die code wordt van het uitwendig deel naar het inwendig deel gestuurd. In de inwendige chip wordt bepaald welke elektroden in het slakkenhuis worden gestimuleerd. Die elektrische pulsen stimuleren de gehoorzenuw, die het signaal doorstuurt naar de hersenen. Het signaal wordt daar herkend als geluid.

WIE KOMT IN AANMERKING VOOR DE TERUGBETALING VAN EEN CI?

- X Kinderen en volwassenen met een ernstig gehoorverlies aan beide oren, die onvoldoende geholpen zijn met een klassiek gehoorapparaat.
- X Het gehoorverlies moet minstens 70 dBHL (decibels hearing level) zijn.
- X Omdat de elektrische signalen rechtstreeks worden doorgegeven aan de gehoorzenuw, moet die gehoorzenuw intact en stimuleerbaar zijn.
- X Kinderen jonger dan 12 jaar kunnen in aanmerking komen voor een cochleair implantaat aan beide oren.
- X Kinderen jonger dan 12 jaar met een asymmetrisch gehoorverlies (beste oor minstens 60 dBHL en slechtste oor minstens 70 dBHL) kunnen in aanmerking komen voor een cochleair implantaat aan het slechtste oor.

VOORONDERZOEKEN

Vóór de operatie plannen we op één voormiddag gesprekken met de chirurg, de audioloog, de logopedist, de sociaal werker en de psycholoog.

U krijgt uitgebreide informatie over de werking van een cochleair implantaat, de ingreep en de revalidatie na de ingreep. De resultaten van de gehoortesten met en zonder gehoorapparaat worden besproken en er is tijd om alle vragen te beantwoorden.

Het gesprek met de sociaal werker en de psycholoog is bedoeld om de motivatie, de verwachtingen, het algemeen leervermogen, de sociale en de schoolse situatie en de huidige begeleiding in kaart te brengen. Zo kan het revalidatieproces na de ingreep beter ingeschat worden. Er kan ook informatie gegeven worden over het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) en de FOD (Federale Overheidsdienst) Sociale Zekerheid, meer bepaald over verhoogde kinderbijslag, zorgverlof, thuisbegeleiding en trajectbegeleiding.

Daarnaast is er ook een scan van het slakkenhuis en een consultatie bij de anesthesist. In uitzonderlijke gevallen moet er een elektrische proefstimulatie uitgevoerd worden om na te gaan of de gehoorze-nuw goed werkt.

Daarna wordt het dossier met al deze gegevens ter goedkeuring opgestuurd naar het Riziv (Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering).

DE INGREEP

Na de goedkeuring door het Riziv wordt een operatiedatum vastgelegd. Tijdens de operatie brengt de chirurg onder algemene verdoving het inwendige deel van het implantaat aan.

Die operatie duurt drie à vier uur.

De opname in het ziekenhuis duurt drie à vier dagen.

Tijdens de operatie worden testen uitgevoerd om zeker te zijn dat het implantaat goed werkt.

REVALIDATIE EN NAZORG

Na de operatie is er een wachttijd van vier weken om de operatiewonde goed te laten genezen. Daarna wordt het uitwendige deel voor de eerste keer aangepast en kan de revalidatie starten in het Multidisciplinair Universitair Centrum voor Logopedie en Audiologie (MUCLA) in UZ Leuven. De revalidatie bestaat uit:

- ✓ de technische afregeling (fitting) van de spraakprocessor met de computer;
- ✓ de gehoortraining en de logopedie.

FITTING: TECHNISCHE AFSTELLING

Vier weken na de operatie starten we met de fitting of technische afstelling van de spraakprocessor. Tijdens de eerste week voorzien we twee fittings, tijdens de twee daaropvolgende weken voorzien we een fitting per week.

Bij de fitting wordt er rekening gehouden met de vorderingen en de resultaten in de gehoortraining en de logopedie.

Nadien plannen we, afhankelijk van de noden, de fittings meestal eerst om de twee weken, daarna maandelijks, dan om de twee maanden, om de 6 maanden en om het jaar. Een fitting duurt ongeveer 45 minuten. Alle kinderen en volwassenen worden levenslang opgevolgd, minstens een keer per jaar is er een controlefitting.

GEHOORTRAINING EN LOGOPEDIE

Gehoortraining en logopedie is nodig omdat de geluidswaarneming met een CI helemaal anders is. Een CI overbrugt de werking van de beschadigde haarcellen, maar kan nooit een normaal gehoor evenaren.

Dankzij de flexibiliteit en het enorme leervermogen van de hersenen kunnen veel kinderen met een CI leren spreken en veel volwassenen en kinderen leren spraak verstaan. De resultaten met CI zijn echter enorm verschillend van persoon tot persoon. Factoren die daarbij een rol spelen zijn onder andere de duur van de gehoorparaataanpassing vóór CI, de hoeveelheid restgehoor, het aantal nog werkende gehoorzenuwvezels, het leervermogen, eventuele bijkomende beperkingen naast het gehoorverlies, het tijdstip, de duur en de oorzaak van de doofheid.

In het begin kunnen de meeste kinderen en volwassenen bijna niets verstaan met hun CI. Door gehoortraining, logopedie, fitting en het veelvuldig gebruik van het CI kan het verstaan van spraak en de spraak zelf geleidelijk verbeteren. Meestal is er veel geduld nodig. Telefoneren, luisteren naar muziek, verstaan op grote afstand en verstaan in rumoerige omstandigheden blijft vaak moeilijk.

Voor de volwassenen die verder weg wonen en voor de kinderen vindt de gehoortraining en de logopedie meestal plaats in een ander gespecialiseerd centrum. De fittings vinden steeds plaats in UZ Leuven, in het Multidisciplinair Universitair Centrum van Logopedie en Audiologie (MUCLA).

VOORSTELLING TEAM

In UZ Leuven staat een multidisciplinair team u bij tijdens de operatie en revalidatie.

- [prof. dr. Christian Desloovere](#), chirurgie en medische opvolging arts neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie
- [prof. dr. Nicolas Verhaert](#), chirurgie en medische opvolging arts neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie
- [prof. dr. Jan Wouters](#), fysicus
hoofd onderzoekslabo ExpORL,
departement neurowetenschappen KU Leuven
- [prof. dr. ir. Tom Francart](#), burgerlijk ingenieur
onderzoekslabo ExpORL,
departement neurowetenschappen KU Leuven
- [Ann Dierckx](#), logopediste en audiologe
coördinatie, fitting en gehoortraining

- **Ellen Boon**, logopediste en audiologe
fitting en gehoortraining
- **dr. Lieselot Van Deun**, logopediste en audiologe
fitting en gehoortraining
- **Sara Magits**, logopediste en audiologe
fitting en gehoortraining
- **Yasmine Antonis**, psychologe
psychologische opvolging
- **Liesbeth Vansantvoet**, sociaal werkster
sociale opvolging
- **Ines Vanderhoeven**, secretaresse
administratieve ondersteuning
- **An Didden**, secretaresse
administratieve ondersteuning

CONTACTGEGEVENS

UZ Leuven campus Gasthuisberg
dienst neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie
t.a.v. Ines Vanderhoeven
Herestraat 49, 3000 Leuven

Je vindt de raadpleging CI langs de oranje straat, poort 2,
2e verdieping.

tel. 016 33 23 34
e-mail CI@uzleuven.be
www.uzleuven.be/CI

© december 2020 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door het CI-team van de dienst neus-, keel- en oorzaken, gelaats- en halschirurgie, in samenwerking met de dienst communicatie.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700419.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg uw medisch dossier
via www.mynexuzhealth.be
of download de app

